Пролетарі всіх країв єднайте ся!

Освободжене робітників має бути ділом самих робітників!

РОБОЧИЙ НАРОД

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІЯЛ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ В КАНАДІ.

The Working People
P.O. BOX 3658, WINNIPEG, MAN.

ORGAN of the UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC PARTY in CANADA.

РІК X. Ч. 37. СЕРЕДА, 8 МАЯ, 1918. WINNIPEG, MAN. WEDNESDAY, MAY 8th, 1918. No. 37. VOL. X.

УКР. ЦЕНТР. РАДА СКИНЕНА

Укр. Селяни Настановили Собі Гетьмана

РЕВОЛЮЦІЯ ЧИ КОНТР-РЕВОЛЮЦІЯ НА УКРАЇНІ.

СЕЛЯНЕ УСУНУЛИ ЦЕНТР. РАДУ А ВСТАНОВИЛИ ГЕТЬМАНА.

АМСТЕРДАМ, 4 мая. — Телеґрама з Київа переслана через Берлін описує події в звязи з поваленем українського правительства. Она каже, що 29 цьвітня відбув ся мітінґ кількох тисяч селян з цілої України, на якім невдоволене з усьої політики правительства було висловлене в більше або менше різкій формі. **Найважнійший з тих мітінґів ухвалив резолюцію взиваючу до поваленя правительства, замкненя Центральної Ради, знесеня установчих зборів скликаних на 12 мая і заперестаня соціялізації землі.**

Ґенерал Скоропадський гетьманом.

Ґенерал Скоропадський, потомок давного гетьмана козацької републики, зістав проголошений гетьманом. Він сейчас поспішив на площу перед софійську катедру і там зістав церемоніяльно посьвячений попами. Рада, спершу слабо охоронювана правительственним військом продовжала засїдане, але відтак піддала ся і уступила, коли військо уговорено відступити, щоби уникнути кровопролитя.

Поза кількома малими сутичками, в яких було кілька жертв, революція (?) відбула ся на зовні цілком спокійно (!) День першого мая минув також спокійно на Україні.

Телеґрама додає, що арештоване кількох членів старого правительства доконане, як недавно доношено, німецькими мілітарними властями, не мало нічого до діла з революцією (?).

Сї сумні вісти вказують, що на Україні з взглядно в Київі відбула ся контрреволюція а не революція і усунене Центральної Ради та встановлене гетьмана на се діло німецьких рук.

З того всего, що роблять тепер Німці на Україні можна вже представити собі, що станеть ся з Україною, єсли український народ не заверне з тої дороги, на котру завела його сама Центральна Рада і не повстане до боротьби проти західних Гунів і їхніх союзників, таки на Україні, дідичів, панів, попів, всяких гетьманів, якими його хотять Німці тепер заудурити, до боротьби на житє або смерть.

Віримо, що се невдовзі станеть ся. Віримо, що робочий люд України спамятавшись з'єднаєть ся з своїм російським братом і товаришем і здійснять ся найбільші побоюваня Німецьких бандитів. Їм буде завданий спільний важкий удар зі сходу — рішучий удар. Віримо, що дотеперішний досьвід задержуваня ся в теперішній кипучій боротьбі пролетаріяту з усіми його ворогами на посереднім становищі, навчив робочий люд України, що на такому становищі вдержати ся годі і що треба стати на ясній позиції — пролетарській або її противній. У пролетаріяту всюди соціялістична революція повинна бути першою і найважнійшою задачею, розвязане якої вирішить всі другорядні питаня, а між ними національне як одно із перших.

НІМЦІ ЗНЕСЛИ ВСІ КОНСТИТУЦІЙНІ ПРАВА НА УКРАЇНІ.

ОСВОБОДИЛИ АРЕШТОВАНИХ УКРАЇНСЬКИХ МІНІСТРІВ.

ЛОНДОН, 5 мая. — Депеша до "Ексчендж Телеграф" з Москви доносить нині, що українські міністри, котрі недавно були арештовані німецькими мілітарними властями зістали невдовзі по тім освободжені.

Ґенерал фон Айхгорн, німецький військовий комендант, каже той кореспондент, що доносить про німецьку акцію на Україні, **видав послідної суботи рішуче роспоряджене касуюче всі конституційні права на території України.**

В вівтірок він перервав засїдане Центральної Ради підчас коли она вела дискусію над тим роспорядженем і арештував кількох міністрів, котрих одначе освободжено на слідуючий день.

УКРАЇНСЬКІ СЕЛЯНИ СТОЯТЬ МУРОМ ПРОТИ НІМЕЦЬКИХ РАБІВНИКІВ.

АМСТЕРДАМ, 4 мая. — Пан фон Вальдов, президент дирекції реґульованя поживи в Німеччині заявив парляментарному комітетови поживи, що на Україні оброблено тільки 50% весняних засївів.

(На днях доносили телеґрами, що українські селяни нарком понищили більшість засївів, щоби відтак збіже не попало в руки німецько-австрійських рабівників, яких Українська Центральна Рада запросила на українські землі).

Німецька часопись "Кельнїше Цайтунґ" говорить, що українські селяни повалили вже київське правительство. Підчас сего руху в Київі шаліла страшна боротьба.

Селяни встановили своє правительство.

Повисше згадану вістку про поваленє старого українського правительства потверджує також наспівша телеґрама до Ціріху:

ЛОНДОН, 4 мая. — В Ціріху (Швайцарія) одержано телеґраму про те, що в Київі страшна борба продовжає ся дальше. Борба ся веде ся між приклонниками старого і нового селянського правительства.

НІМЕЧЧИНА ОПАНУВАЛА ВЖЕ ЦІЛУ УКРАЇНУ.

НІМЕЦЬКІ СЕЛЯНИ ПРОТИ УКРАЇНСЬКОЇ ПШЕНИЦІ.

БЕРНО, 4 мая. — В Німеччині повстає нова кріза що до поживи. Се видно з ґазет і дебати в парляменті. Німецьке правительство пояснювало, що се горічну крізу можна оминути тільки ввозом поживи з України і Румунії. Але між німецькими селянами повстало незадоволенє що до спроваджуваня поживи з України. Після угоди між Німеччиною а українським правительством, Німеччина обіцяла платити 406 марок за тону жита а 487 марок за тону пшениці і кошта перевозу близько 150 марок від тони. Отже ціна за тону спровадженого жита з України до Берліна виносить 556 марок, а пшениці 637 марок в той час, коли німецьке правительство платить німецьким селянам тільки 270 марок за тону жита а 290 марок за тону пшениці. Німецькі селяни не годять ся, щоби правительство платило такі високі ціни, а українські селяни знова не годять ся продати за дешевше.

З сеї причини німецька й австрійська комісії в Київі стріняли ся з такими трудностями, які годі скоро залагодити, а які опізнять вивіз збіжа до Німеччини.

НІМЕЧЧИНА ОПАНУВАЛА ЦІЛУ УКРАЇНУ.

БЕРЛІН, через Лондон, 4 мая. — Нинїшне урядове німецьке донесенє говорить, що в полудневозахідній Фінляндії по пятьох днях завзятих боїв, німецькі війська поконавши червоноґвардійців, взяли їх 20,000 в полон.

На Україні німецькі війська посунулись з Екатеринославхарківської лінії в донецьку область і заняли над Азовським морем місто Таґенрог.

Донецька область є найбогатшою в поклади вугля. Зайшовши аж над ріку Донец, Німці мають вже в своїх руках цілу Україну.

ХОЛМЩИНА ВЖЕ В РУКАХ ПОЛЬЩІ.

ЛОНДОН, 3 мая. — Телеґрама з Київа до Копенгаґи говорить, що холмський дистрікт, який після Берестьо-Литовської угоди мав перейти під Україну, перейшов цілковито в руки Поляків. Австро-німецькі правительства поназначували всюди польських урядників та позасновували польські суди.

РУМУНІЯ БЛИЗЬКА ДО МИРА З ЦЕНТРАЛЬНИМИ ДЕРЖАВАМИ.

АМСТЕРДАМ, 4 мая. — Делеґати Румунії і центральних держав розпочали мирові переговори. Кілька труднійших питань вже залагоджено. Сподіють ся, що кінцеві переговори підуть скорим кроком вперед.

ВІЦЕКАНЦЛЄР ОПРАВДУЄ НІМ. НАСИЛЬСТВА НА УКРАЇНІ.

КАЖЕ, ЩО ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ ПЛЯНУВАЛИ ЗАГОВІР НА ЖИТЄ НІМЕЦЬКИХ ОФІЦИРІВ.

АМСТЕРДАМ, 5 мая. — Німецький віцеканцлєр Фрідеріх фон Паєр, промовляючи вчера перед головним комітетом райхстаґу **старав ся оправдати Німеччину за її уживанє "зелїзної руки" на Україні** в минувших кількох днях, бо там, як він казав, **визначні Українці, під назвою Комітету Безпеченьства, зістали зловлені на пляноваию убійства німецьких офіцирів, або приготовлюваню, як він виразив ся "Сицилійської Вечірні."**

"Сицилійською Вечірнею" названо масакру Французів на Сицилії, яка почала ся в Палермо 30 марта, 1282 р. тому, що она почала ся на вечірні в великодний понеділок. Населенє з криком: "Смерть Французам", убило тоді 8,000 Французів без ріжниці становищ, пола, або віку).

Фон Паєр заявив, що в тім Комітеті Безпеченьства було кількох українських міністрів і що комітет робив свої засїданя в домі міністра війни. Він додав, що Німці "підприняли кроки, щоби їх зробити нешкідливими".

Віцеканцлєр пояснює чого Німці пішли на Україну.

"Німці пішли на Україну — говорив віцеканцлєр — **на виразне бажанє українського правительства в цїли привернення порядку. АЛЕ БУЛИ ТАКОЖ І ИНШІ ПРИЧИНИ. Ми були живо заінтересовані в дістаню споживчих засобів так скоро як лише можливо. Ми богато думали про те, чи споживчі товари можна дістати на Україні і Українці згодили ся достарчити що найменше 1,000,000 тонів около 1 серпня. Рада однак не мала способів, якими могла налягти на населенє аби оно достарчило збіжа. Тому Німці сами мусїли заняти ся тим, аби збіже було достарчене після умови.**

"Наша діяльність в тім напрямі була до певної міри жерелом невдоволеня. Недавна реорґанізація (?) укр. правительства не має (?) нічо спільного з декретом виданим ґенералом фон Айхгорном відносячим ся до сївби збіжа, анї з арештом членів правительства.

"Декрет що до полевих засївів зістав виданий тому, що опозиція до запропонованої експропріяції (примусового вивласненя) землї створила небезпеку, що велика часть рілї того краю остане неуправленою і що через се Україна не зможе сповнити своїх з'обовязань супроти нас.

"Через те, інтереси нашого народа були загрожені. Українське правительство було безсильне аби сповнити свої з'обовязаня. Що більше, декрет не був адресований до українського народа, але до німецьких мілітарних властий.

"Тепер підпринято кроки, що у всїх бюрах політичної ваги, **наш військовий комендант має поступати лише в порозуміню з німецьким міністром.**

Протинїмецький Комітет.

"Що до арештованя членів правительства в Раді — в ночи, 24 цьвітня — **Добрий, директор українського банку і член делеґації, яка вела фінансові переговори з нами, зістав арештований трома уоруженими людьми, котрі заявили, що они роблять се на роспорядженє "Комітету Спасеня України". Той комітет мав протинїмецькі тенденції і до нього належало кількох українських міністрів. Они зайшли так далеко, що наміряли прогнати Німців геть з їхнього краю і збирали ся в домі міністра війни, де одного разу пропоновано свого рода "Сицилійську Вечірню", а імено убійство німецьких офіцирів.**

"Не оставилось отже нічого, як лиш зробити нешкідливими тих глупих підбурювачів, творців того пляну. Наш міністер барон Мум зажадав, щоби премієр негайно зарядив слідство. Премієр обіцяв се зробити, але нічого не зроблено.

Ґен. фон Айхгорн проголосив воєнний стан на Україні.

"Так отже житю наших офіцирів і армії грозила безсумнів на небезпека. Одинокою відкритою дорогою було вдати ся до українських судів, що було непрактичним, або запевнити наше безпеченьство иншими способами. **Тому ґен. фон Айхгорн в повній згоді з німецьким міністром проголосив "стан збільшеної охорони" (се є в дійсности воєнний стан) в якому всї переступства проти публичного спокою і порядку** можуть бути суджені полевими (воєнними) трибуналами. Так отже правна процедура була віддана під новий кодекс і тим способом заряджено арештованє згадуваних вже осіб".

НЕ МОЖУТЬ ДИВИТИСЬ НА ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР.

КОНСЕРВАТИВНІ ПОСЛИ ДОМАГАЮТЬ СЯ СТЯГНЕНЯ ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА З БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ АМБАСАДИ.

АМСТЕРДАМ, 3 мая. — Скоро большевицький амбасадор приїхав до Берліна, сейчас вивісив на амбасаді соціялїстичний червоний прапор, який тепер в Росії призначений за національний. Се дуже не подобалось німецьким консервативним послам, бо після їхньої думки се провокація і тому вони винесли протест, щоби правительство постаралось стягнути червоний прапор з амбасади. Та на превеликий їх жаль, правительство відповіло, що сего зробити не може, бо червоний прапор є тепер офіціяльним прапором рос. републики.

БУНТ В АВСТРО-УГОРЩИНІ ЗРОСТАЄ ДАЛЬШЕ.

КОНФЛІКТ МІЖ НІМЦЯМИ І СЛОВІНЦЯМИ ЗАКІНЧИВ СЯ КРОВОПРОЛИТЕМ.

Бунти поширюють ся дуже скоро між Словінцями.

ЛОНДОН, 7 мая. — Аґенція Райтера проголосила сьогодня, що вона отримала з сибірського жерела вісти, які говорять, що неспокій в словінських округах Австрії росте з кождим днем і бунти поширюють ся з великою скорістю. Недавний конфлікт між Німцями і Словінцями закінчив ся кровопролитем.

Жінки беруть участь в бійці.

Спір між Німцями і Словінцями повстав на зелїзній стації в Віндішґрец. Словінські жінки стали дуже розлюченими і взяли участь в бійці. Кілька ранених боровших ся женщин зістали забрані до шпиталю.

Закликають до освободженя з німецького ярма.

Отримано дальші інформації відносно недавних бійок між Німцями і Словінцями в Ст. Джін. Словінські посли склика ли там зібранє в цїли поширеня пропаганди між селянами за відірванем ся від Австрії, як також збільшеня ненависти проти Німців. Бесїдники закликали Словінців освободити себе силою з під німецького ярма, а предсїдатель югославянського клюбу взивав їх всїх боротись за независиму полудневославянську державу. Словінці се оплескували, а Німці відповідали оплесками за Габсбурґів. Се привело до бійки і до розливу крови.

ТРИ АВСТРІЙСЬКІ МІНІСТРИ УСТУПИЛИ.

АМСТЕРДАМ, 6 мая. — Депеші з Копенгаґи доносять про резиґнацію трох членів австрійського кабінету: міністра рільництва і двох славянських міністрів (один з них Українець), на знак протесту проти мір, які плянує ужити австрійське правительство проти славянської аґітації в Чехах.

ПЕРШИЙ МАЙ В ІТАЛІЇ.

РИМ, 2 мая. — Сьвято Першого Мая пройшло в Італії дуже тихо. Много робітників, спеціяльно тих, що заняті по малих компаніях, позіставали при праці цілий день. День Першого Мая не носив вигляду сьвята. Трамваєвий рух був спинений тільки в більших містах.

ПЕРШИЙ МАЙ У ВІДНИ.

ВІДЕНЬ, через Амстердам, 2 мая. — Первомайські мітінґи відбувались вчера перед полуднем в ріжних дистріктах міста. Віча відбули ся спокійно (?!) без всяких випадків, що заслугували би на згадку. Рівнож з провінції надходять вісти, що й там не зайшло нічого надзвичайного.

НЕЧУВАНІ СТРАТИ НА ЗАХІДНІМ ФРОНТІ ПО ОБОХ СТОРОНАХ.

НІМЦІ СТРАТИЛИ 900,000.

ЛОНДОН, 4 мая. — Після авторітетних обчислень німецькі страти в убитих, ранених і полонених від 2 марта сягають поверх 900,000.

Які страшні страти понесла Німеччина в теперішній офензиві вказує те, що від 9 до 11 цьвітня (всего 3 дни) переїхало з фронту в Пікардії і Фляндрії до Німеччини 265 потягів переповнених самими раненими жовнірами. Близше фронту всї бельґійські шпиталї, монастирі, школи і фабрики рівнож переповнені раненими жовнірами.

БРИТИЙСЬКІ СТРАТИ ВІД 21 МАРТА СЯГАЮТЬ 250,000.

ВАШІНҐТОН, 4 мая. — Британська мілітарна місія заявила тут нині, що від початку німецької офензиви на західнім фронті, себто від 21 марта, Британія втратила разом в убитих, ранених, полонених і пропавших около 250 тисяч жовнірів.

Подаючи се обчисленє місія заявила, що се все вказує еще на те, що офензива буде продовжуватись і єсли тягар атаків прийде ся знова переносити Британцям, то ситуація буде серіозною аж доки британські війська не дістануть достаточної помочі в резервах.

ВЕТЕРАНИ ДОМАГАЮТЬ СЯ КОНСКРИПЦІЇ БОГАЦТВА.

ВЕСТМІНСТЕР, Б. К., 4 мая. — На зібраню Ветеранів Великої Війни принято тут резолюцію, щоби правительство заряди ло конскрипцію на всю канадийську пшеницю, через що можнаби дати гарний зарібок фармерам, а заспокоївши домашні потреби, решту продати по цінї сьвітових ринків, а прихід обернути на видатки війни.

Сей крок мав би бути початком до конскрипції всїх природних богацтв Канади.

Примусити чужинців стати горожанами.

Рівнож ухвалено вислати до домініяльного правительства петицію з домаганем, щоби правительство ухвалило закон, який примушував би чужинців так приятельських як і ворожих (себто австрійських і німецьких уроженців) сейчас зложити присягу підданности і стати горожанами Канади, а коли би вони від сего відмовлялись, то відняти їм всї права прислугуючі після Британського і Північного американського Акту.

Парлямент мав би рішити сю справу як найскорше.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "Р.Н."

Д. Дзерик, Еврека, Кал.	$5.00
В. Никифорук, Валдек	2.00
Т-ка Шмільська, Вінніпеґ.	1.50
В. Ткач, Вінніпеґ	.25
Н. Кобзей, С. Поркюпайн	0.50

ARCHIVES OF ONTARIO
TORONTO